

Z art. 8 ust. 4 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej wynika, że w drodze wyjątku do dochodu ustalonego zgodnie z ust. 3 nie wlicza się wartości świadczenia w naturze. Świadczenie w naturze to świadczenie, którego przedmiot jest inny niż pieniądź lub wartość pieniężna.

Uznaje się za nie np. pomoc rzeczową, żywność, odzież, leki, zaopatrzenie w sprzęt medyczny, nieodpłatne uzyskanie praw (np. darowizna mieszkania lub użyczenie mieszkania, udzielenie schronienia). Takiego charakteru nie można zaś przypisać pomocy polegającej na regulowaniu za stronę opłat związanych z utrzymaniem mieszkania, opłat za media, telefon, internet, czy paliwo do samochodu. Pomoc ta jest bowiem pomocą finansową, ukierunkowaną na uregulowanie zobowiązań pieniężnych skarżącego i stanowiącą źródło utrzymania, zaspokajania potrzeb bytowych. Bez znaczenia dla oceny charakteru tej pomocy pozostaje przy tym sposób zaspokojenia ww. zobowiązań, tj. czy skarżący sam ureguje należności z pieniędzy otrzymanych od rodziny, czy też bliscy uregują je za skarżącego.

Kwestia sporna w niniejszej sprawie dotyczyła prawidłowości ustalenia przez organy administracji wysokości dochodu skarżącego, która warunkuje przyznanie zasiłku okresowego. Zdaniem skarżącego kasacyjnie, otrzymana przez niego w sierpniu 2021 r. pomoc od rodziny w postaci uiszczania za stronę opłat związanych z utrzymaniem mieszkania, opłat za media, telefon, internet i paliwo do samochodu, opiewająca na kwotę 839 zł, stanowi świadczenie w naturze i wobec tego pomoc ta nie powinna być uwzględniona przy ustalaniu dochodu skarżącego na potrzeby przyznania wnioskowanego zasiłku. Natomiast według strony, za kwalifikacją przedmiotowej pomocy jako świadczenia w naturze przemawia to, że skarżący nie otrzymuje jej w formie bezpośrednio pieniężnej (gotówka, przelew na rachunek bankowy) i nie stanowi ona jego przysporzenia finansowego. W skardze kasacyjnej zakwestionowano także uwzględnienie w dochodzie skarżącego otrzymanej od komornika kwoty 127,57 zł (kwota wskazana omyłkowo - powinno być 129,57 zł), gdyż zwrotu należności pieniężnych przez komornika w wyniku wyegzekwowania od dłużnika długów nie można uznać za przysporzenie finansowe.

Naczelny Sąd Administracyjny nie podzielił stanowiska skarżącego

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 grudnia 2023 r., sygn. I OSK 1991/22

Źródło: CBOSA